

Jahre 1933« (s. 824). Og denne vurdering kunne udvides til at have gyldighed for den trods alt begrænsede modstand mod Hitler og hans system.

Det ville naturligvis ud fra recensentens egne forudsætninger være let at fremdrage ting og forhold, man savner og mener burde have været taget med i analysen. Det ville dog være lidt uberettiget mod Broszat, der jo bevidst har begrænset sig til den egentlige strukturanalyse og -historie, altså hvordan magten blev udøvet. Måske forekommer Broszats antitheser undertiden for skarpt trukket op; såvel nationalsocialisterne som ikke-nationalsocialisterne var ret heterogent sammensatte. Det er dog uvæsentligt i forhold til helheden. Broszats afsnit kan derfor heller ikke siges at være blevet overflødiggjort af Karl Dietrich Brachers store syntese og samlede gennemgang af nationalsocialismen: *Die deutsche Diktatur. Entstehung, Struktur, Folgen des Nationalsozialismus*, Köln 1969. De to og undertiden forskelligt anlagte synsvinkler supplerer hinanden og udvider derved kendskabet til det III. Riges indre historie.

Som helhed må de tre i kvalitet dog noget uensartede afsnit, hvoraf Heibers står svagest, vurderes som et i det store hele vellykket forsøg på at etablere et nyt standardværk om Tysklands historie i det 20. årh. Til trods for at det anvendte princip med at lade tre forfattere tage hver sin del af perioden har medført visse overlapninger og gentagelser, og desværre osse enkelte oversete punkter, må Gebhardt siges at have fundet en værdig, langt mere udførlig og osse langt mere spændende og provokerende arvtager. Men det havde den i grunden osse, inden denne dyre bog var blevet udsendt!

KARL CHRISTIAN LAMMERS

PETER SØRENSEN: Østrigs genoprettelse efter 2. verdenskrig. Et politisk skakspil. Udg. af Studenterrådet ved Århus Universitet. Århus 1969. 221 s.

Det er et prisværdigt initiativ og en god ide at påbegynde en udgivelse af historiske specialeopgaver. Der lægges ofte et stort arbejde i at skrive speciale, arbejde af mange måneders, ja års varighed, somme tider i forbindelse med en studierejse. I et sådant arbejde lægges grundlaget for den vordende kandidats videre videnskabelige udvikling, her prøves hans evner og lyst til at foretage omfattende kilde- og litteraturstudier samt ikke mindst udarbejdelsen af en syntese. Efter at arbejdet er fuldført, ender de fleste specialer i skrivebordsskuffen, skønt mange kunne publiceres p. g. a. deres bidrag til den historiske viden.

Det kan diskuteres, om formen, hvorunder denne udgivelse er foregået, er den korrekte; det er udgiverens hensigt, at »værket bør opfattes som et eksempel på, hvorledes et historisk speciale kan udformes, ikke som et mønster for specialeudformning i almindelighed«. Det er utvivlsomt den mest instruktive form, når en vordende specialeskrivende vil skele til, hvorledes forgængerne har løst en opgave, men ulempen er, at meget af den i specialet hvilende værdi ikke kommer ordentligt til udtryk.

In casu drejer det sig om et speciale, der m. h. t. omfang og arbejdsindsats ligger langt over de normerede krav. Ydermere mener forf. at kunne give en original tolkning af, hvorfor Sovjetunionen gav afkald på sin vetoret i kontrol-

rådet, og hele afhandlingen er lagt på et så højt niveau, at den har interesse for et større publikum. Men den her valgte udgivelsesform, en kopi af det indleverede speciale, er behæftet med nogle svagheder. Der savnes en finish og polish af stil, opsætning og form, hvilket indrømmet ville have krævet nogle måneders arbejde, men som på den anden side ville have forhøjet værkets værdi væsentligt. Ved en fortsat udgivelse af specialer ville det måske også være en ide, om specialevejlederens bemærkninger og forslag kunne indarbejdes i den endeligt udsendte form.

MARTON DE HARTYANI